

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Néhány szó egy létesítendő tejszövetkezet érdekében.

E lap hasábjain megemlékeztünk már Orsova község husfogyasztásáról és constatáltuk, hogy husfogyasztás dolgában kiállja a versenyt bármely hasonló népességgel bíró községgel. Tény az, hogy a hus igen fontos tápszer, csak hogy a jelenlegi nehéz megélhetési viszonyok mellett nem jut mindenkinek belőle annyi, amennyinek jutni kellene. Drága a hus, dacára az alacsony marhaáraknak, dacára a drágaságot ostromozó közleményeknek. A farkas nem erőszki el a bárányt, ha azt egyszer megfoghatta; a mészáros nem szállítja le a hus árát, ha azt egyszer felszólhatta. Ez már természetadta tulajdonsága a farkasnak is, a mészárosnak is. Jelenleg nem szándékozunk a hussal és annak drágaságával foglalkozni, csak amennyiben az a tárggyal összefügg, hanem egy másik, szintén nem kevésbé fontos tápszeréről, a tehéntejéről és termékeiről óhajtottunk egyetmást elmondani és ez által egy létesítendő intézményre kívánunk a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni.

Az állatvilágból nyert tápszerek között a tehéntej a hús után következő legfontosabb tápszerünk, mert mindazon tápanyagokat tartalmazza, melyek az

emberi szervezet felépítéséhez szükségesek; nagyfontosságú tápszer a tehéntej azért is, mert sok csecsemőt nevelnek fel azon. Tudós doktorok azt állítják ugyan, s abban igazuk is van, hogy az egészséges anya teje legjobb tápláléka a csecsemőnek, azonban ha figyelembe vesszük, hogy hány csecsemőt nevelnek fel tehéntejjel, fokozott éberséggel kellene felügyelnünk a tejtermelőkre és tejárusítókra. A tejet leggyakrabban vízzel keverik, hogy kiadósabb legyen, ami elvégre is csak zsebünk ellen intézett merénylet, föltéve, hogy a hamisításra használt víz tiszta volt. Amde a tejet nemcsak vízzel szokták meghamisítani, hanem amikor már alaposan meghigították, iparkodnak azt ismét sűrűvé és kőő zsírtartalmúvá tenni olcsóbb anyagok hozzákeverése által.

Leggyakrabban hamisítják a tejet keményítővel, mésszel, kréporral állati, sőt emberi agyvelel is; a keményítő és mész fehérebbé és sűrűbbé teszi, a való pedig zsírtartalmát növeli. A tejtermékek közül a vaját, tejfölt, túrót és sajtot szokták élelmiszerül használni, az író és savó sertések hizlalására szolgál.

A tejfőlt hamisítása oly módon történik, mint a tejé, néha finoman őrölt tengerilisztet kevernek bele, hogy szebb színű legyen. A vaj közé olcsóbb állati zsírokat kevernek, néha tulságo-

san megsózzák, hogy sulyosabb legyen, sáfrányt kevernek közé, hogy tejszerű színt kapjon, stb.

Az eddig elmondottakon kívül van még más igen fontos körülmény is, ami a tejtermelés és elárusítás ellenőrzését szükségessé teszi, t. i. a ragadós állati betegségek, különösen a gümőkór.

Általánosan ismert dolog, hogy egyes állati betegségek a tej élvezete folytán az emberre átragadnak, csak természetes tehát, hogy figyelmünket azon állatok egészségi állapotára kiterjesszük, melyektől a tejet és termékeit nyerjük; ennélfova a tejtermelés, feldolgozás és árusítás körüli felügyelési teendőket három csoportba oszthatjuk: 1. szigorú ellenőrzése annak, hogy csak teljesen egészséges (gümőkór mentes) tehének teje bocsáttassék közfogyasztásra; 2. szigorú felügyelet a tisztaságra mindazon helyeken, ahol közfogyasztásra szánt tej és annak termékei előállítatnak; 3. szigorú ellenőrzése annak, hogy a tej és termékei hamisítatlanul, természetes állapotban, idegen anyagoktól mentesen kerüljenek forgalomba. Miként vihetjük mindezeket keresztül? Ugy, hogy megalakítjuk a „tej- és vajtermelő szövetkezet“-et, kapcsolatosan a tejesarnokkal és „élelmiszer-vizsgáló-állomással.“

Orsova község közönségének kiválóan érdekében áll, hogy a tejszövetkezet létesítésének eszméjét felkarolja, s azt

TÁRCA.

Kinai írónők.*

Kvángszu császár a közelgő hideg időjárásra való tekintetből, minthogy a tél Peking körül sokkal zordonabb, mint nálunk, még október elején elrendelte, hogy az asszonyok az egész országban téli ruhát készítsenek a katonaságnak, s azóta minden kinai asszony a hatóságok által kiosztott posztóból katonaruhát varr.

Jó példával maga az udvar jár elől, s a császár háremének összes hölgyei, a valódi császárnék, a címzetesek, s az utolsó osztályokba tartozók, kivétel nélkül be vannak fogva a munkába, mit jókedvvel, sőt bizonyos lelkesedéssel teljesítenek.

* Mutatvány a Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachjából. Ajánljuk e művet a n. é. közönség figyelmébe.

Az ily módon készült gunyákat már október közepe táján kezdik kiosztani a császári csapatok közt, s az első ruhakiosztást követő napon az udvar védelmére rendelt egyik zászlóaljnál egy katoná kihallgatásra jelentkezett a kapitányánál. Mutatott egy irást is, melyet a neki jutott felöltő zsebében talált, s amelyről azt hitte, hogy be kell szolgáltatnia, mert tudta, hogy a kabát a császár háremében készült.

A kapitány rémülve szaladt az irással a parancsnokhoz. Az még jobban megrémült a verstől, melyet belőle kibetűzött, mert nyilvánvaló volt, hogy a császár valamely felesége írta, s a tartalma olyan volt, hogy a fejébe került annak is, aki írta, de annak is, aki elolvassa.

Mindazáltal az ezredes tovább adta a tábornoknak, s a tábornok végre az udvarhoz juttatta. Így került a vers magának Kvángszu császárnak a kezébe.

A császár meglepetve olvasta:

A lázadók, hogy megbűnhődjenek:
Te bátran harcolsz, ám a zord hideg
Elűzi álmod minden éjszakán.
Szorgalmasan dolgoztam e ruhán.
Bár nem tudom, hogy majd ki hordja.
Kétszer béleltem, s volt rá gondja.
A tűmnek sűrűn ölteni, s e képen
A harcos hőst én jó ruhával védem.
Ha itt e földön össze nem jövünk:
Az égben egyesítsen végzetünk!

A császár rögtön vizsgálatot indított, és néhány óra múlva már kiderült, hogy a vakmerő sorokat Kae Yven hercegnő írta, egyike ama hatszáz előkelő mandzsu hölgynek, kik arra vannak kiválogatva, hogy a császári hárem ékeségei legyenek, de akik közül sokkal a császárnak még beszélni sem volt ideje. Kae Yvenre sem került még a megszólítás sora, miért is a fiatal címzetes feleség szerfölött unhatta magát, s innen következett a nagy vakmerőség.

Pártoljuk a honi ipart!

Reutter Miklós

ujjonnan berendezett és díszes üveg-, porcelán-, fűszer- és csemege áruházában a legjutányosabb árak számítása mellett kiváló minőségű árúk és pedig: magyar üveg és karlsbadi porcelán, fayence és díszmü tárgyak, továbbá ajándékok dús választékban, valamint csemege árúkbán: sódar, felvágott bel- és külföldi sajtok, teavaj, likőrök, legfinomabb brazíliai rum, karaván tea, teasütemény és minden e szakmába vágó cikkek kaphatók.

Lapunk mai száma 4 oldal.

támogatásával a megvalósulás stádiumába segítse. Eltekintve attól, hogy egy ily intézmény létezése esetén tej és tejtermék szükségletét a közegészségügyi kívánalmaknak megfelelő állapotban szerezheti be, indirekt uton előmozdítja az okszerű szarvasmarhatenyésztést és növénytermelést, aminek természetes folyamánya a vágómarhák könnyebb beszerzése, ami ismét a hús olcsóbbodását eredményezi. A tejszövetkezet szervezetéről felszereléséről, vezetéséről más alkalommal fogunk szólni.

Sz. - i.

A Magyar Dalkör felhívása.

Mottó: Ahol dal zeng, telepedj meg,
Gonosz emberek nem énekelnek!

Az „Orsovai Magyar Dalkör“-nek f. hó 8-án tartott választmányi ülése határozatából kifolyólag ez úton fordulok a Magyar Dalkör eddigi működő és pártoló tagjaihoz, valamint a n. é. közönséghez, s tudatom, hogy a Magyar Dalkör a nyári szünet után f. hó 14-én működését újra megkezdte.

Nem fejtegetem, hisz azt mindenkinek tudnia kell, hogy a Magyar Dalkör mily szép misszióra van hivatva: a magyar dallal, a magyar zenével terjeszteni az egyetemesítő magyar kultúrát! S ha e hivatás fontos valahol, úgy kétszeresen fontos itt, három ország összehangolási pontján, az idegen áramlatok közepette, ahol a magyar kultúrának az idegennel harcolnia kell, nehogy kozmopolitikus jelenségek vegyenek rajtuk erőt.

A Magyar Dalkör azonban ezt a szép hivatását Orsova magyar közönségének támogatása nélkül nem teljesítheti. Egy olyan egyesülettől, amelyben hiányzanak a működő tagok, ne várjon senki eredményt. A papiroson létező egyesületet hiába biztatjuk tettekre, ha maguk, a biztatók a cselekvők sorába nem lépnek, minden buzdítás hiába való.

Nincsen Orsován olyan magyar ember, aki a Magyar Dalkör magasztos feladatát be ne látná. Minden igaz magyar lelkesül érte, helyesli munkaprogramját, hangoztatja, hogy a Ma-

Kvángszu császár azonban nem fogta fel tragikusan a dolgot. Sőt ellenkezőleg. Az udvarba hozatta a katonát, bemutatta a hercegnőnek, s rövid uton összeházasította őket.

— Mához egy esztendőre írj ismét egy verset Kac Yven és azt küld el hozzám — szólta a búcsúzáskor ő felsége — ami azt mutatja, hogy a kínai császár, mióta a nyomorúság embernek lenni megtanította, a humor iránt is bír némi érzékkel.

Egy kinában járt német tiszt levelében vannak ezek megírva, s a levélirő állítása szerint a nagy rangú kínai nők között nem ritka az irodalmi műveltségű, kik aztán maguk is írnak néha igen szép verseket.

Van például egy négysoros vers, melyet Mei-Fe császárné írt, Min császár eltaszított felesége s ez a négy sor igazán ritka szép.

Min császár egy háborújában nagy kincs birtokába jutott, s ezeket kárpótlásul elküldte a kegyvesztett asszonynak. Az mindent visszaküldött a következő vers kíséretében:

A küldött kincsel ékitem magam,
De tükröm összetörve régen.
Mióta rád tekintnem tiltva van,
Hogy tudjam: jól mi állna nekem?

gyar Dalkört fönn kell tartani, egész szónoklatokra, avagy hasábok teleírására kész érette, stb. Nos, ha ez így van, akkor én arra kérem ezeket a hazafiakat, ne maradjanak a szónál, a tollnál, hanem tettekkel támogassák a magyar dalkört.

Elsősorban az ifjúsághoz fordulok esdő szómmal, s kérem őket, lépjenek be a magyar dalkör működő tagjai sorába. Nemesebb élvezetet sehol sem találunk ennél, s emellett még hazafias munkát is végeznek. A hazaméltán elvárhatja tőlük e csekély áldozatot. De lépjen be mindenki, aki szeret énekelni, s járuljon hozzá hangjával a magasztos eszme megtévesztéséhez.

De különösen Orsova hölgyeihez, magyar leányaihoz fordulok. A multban is ők voltak azok, akik a Magyar Dalkört fenntartották, s a leglelkesebben támogatták. Nélkülök, bizony, alighanem teljes pangásba sülyedt volna a dalkör. Ők azonban ezt nem engedték, a próbákra még akkor is a leglelkesebben eljártak, midőn a legnagyobb volt a közöny. Ők, a gyenge nem voltak azok, akiktől az erős nem a munkához lelkeséget, az erőt eltanulta. Maradjanak ők meg ezentúl is, akik eddig voltak, a Magyar Dalkör mágnesei; vonzzák ők továbbra is a hazafias körbe a gyenge akaratúval bírókat, tartsák ők fenn továbbra is az egyesületben az életet, a buzgóságot.

Most pedig dalra fel! Zendüljön fel ismét Rákóczy fájdalma a régi kuruc dallamokban, a magyar nép keserve, vígsága az örök szép magyar népdalokban. Lássá mindenki, hogy itt, hazánk legszélsebb pontján a honszerelmem egy atommal sem kisebb, mint a Tiszamentén, a honnan a dalok hozzánk is el-elzártnak.

Tehát tette fel!

Felkérem a Magyar Dalkör eddigi működő tagjait, s mindazokat, akik belépni óhajtanak, szíveskedjenek e hó 14-én (pénteken) este 6 órakor a régi iskolában (a rom. kath. templom mellett) a Magyar Dalkör helyiségébe elfáradni, ahol ugyanakkor a választ-

Fung-Seán Tingnek is fönnmaradt az emléke. Egy lázadó alkirálynak volt a felesége, a császár megverte a lázadó seregét, az alkirály elesett, s fiatal szép felesége az alkirály háremébe került.

Emlékét ez a dal őrzi, melyet egy másik háremhölgy írt:

Barátságos esthajnalon
Hogy elmerengtük a dalon
Megtelt a szívem fájdalommal.

Sean-Ling ajkán édes dal fakadt,
S hogy lantján egy hur elszakadt,
Folytatta nemes nyugalommal:

Ne tartsatok boldognak engemet,
Ne épnék megtört szívemet,
Törődjete csak a dalommal!

See-Yaon-Hing, kisasszonyról, ki igen szép leány volt és költői tehetségén kívül főképen gyöngyöri hajlékony természetű s könnyed művészi táncza miatt csodálták, a következő költemény emlékszik:

Lejtesz mint a barackvirág
A tavasz lágy fúváltán.
Ha ernyőt nem tartunk eléd,
Elszállsz a széllel szépleány!

A yizi indák szálain
Atkelhetnél te a tavon,
A pici lábaid, a cipőd
Maga is arany lilium.

mány a működő tagokkal együtt közös gyűlést tart s meg fognak beszéltetni a magyar dalkör ügyei, programja s az énekórák ideje.

Ez ülésben vesz búcsút a dalkör eddigi titkárától: Fekete Károlytól, szer- és pénztárosától: Szijártó Ferencről.

Ismételten kérem a tagokat s a belépni óhajtókat, hogy mentől számosabbban megjelenjen szíveskedjenek, mert:

„Ahol dal zeng, telepedj meg,
Gonosz emberek nem énekelnek!”

Hazafias üdvözzel:

Kopczek Ferenc,
mint a Magyar Dalkör elnöke.

Útmutatás a vakok tanítása, keresetképesse tétele és a vak-ság elhárítása érdekében.

— Folytatás —

B) *Hogyan bánjanak a szülők vagy gondozók vak gyermekekkel és hogyan neveljék őket legfiatalabb korukban?*

Ha a gyermek vakon születik vagy megvakul, Isten rendelkezésében meg kell nyugodni s vele kiváló szeretettel s figyelemmel bánni. Ha kellő ápolásban és nevelésben részesül, derék és boldog ember válik belőle, a ki megállja az életben helyét és hozzátartozóinak örömeire szolgál; ám ha elhanyagoltatik, vagy el lesz kényeztetve, szánalomra méltó teremtés válik belőle, a ki mindenkinek, még önmagának is terhére van.

Ez okból:

1. Vak gyermekkel egészen úgy kell bánni, mintha látó volna; tagjait és érzékait mielőbb működtetni s gyakorolni kell. Mihelyt kezeit emelgeti, adjunk neki mindenféle tárgyakat, kisebb játékszereket, hogy azokat tapogathassa, erősen megfoghassa és velük játszhas-sék; hallása és értelme előbeszélés, éneklés vagy hangszereken való játszás által ébresztgetendő.

2. Ugyanabban a korban járni, a melyben a látó gyermekek tanulnak, járjon a vak is.

3. Ne üljön a gyermek sokáig egy helyben tétlenül, hanem járjon a szobá-

Kik látnak: lábuk földbe nő

S merőn bámulva tégedet:

Csak hódolón üdvözlenek,

Távoznok ám nem lehet!

E vers megértéséhez tudni kell, hogy a kínai költők a See-Yaon-Hing lábáról általában igen sokat énekelnek, s rendszeren aranyliliomhoz hasonlítják. E leány kislábához egy nagy kulturtörténeti emlék is fűződik, ez a kisláb lett az oka ugyanis annak, hogy a kínai nők a lábukat elnyomorták. Mikor tudniillik a háremhölgyek tapasztalták, hogy a See-Yaon-Hing kislába mily hódításokat tesz, versengni akartak vele, s elkezdtek a lábukat szorosan begöngyölni. Ez a szokás később kihatott a háremből a főrangúak közé, majd ezektől átterjedt az egész kínai népre.

A most uralkodó mandzsudinasztia nőtagjai azonban a régi dinasztia emes szokását soha sem vettek át, annál meglepőbb tehát, hogy maga a kínai nép a régi rossz szokáshoz annyira ragaszkodik, s a See-Joung-Hing parányi lábával való versengés hiú gondolatáért nyomorékká teszi annyi sok millió női láb közt bizonyára azokat is, melyek talán még kecsesebbé és kisebbé fejlődnének, mint a mult századokban élt híres táncosné versben megénekelt lába volt.

Déri Gyula.

ban, a házban, később az udvarban s még tovább is körül és környezetének összes tárgyait tapogatás által ismerje meg.

4. Tanuljon meg a gyermek, mi-helyt csak lehet, öltözködésre, ruháinak eltevésére, rendbentartására, evésközben a kanálnak, késnek, villának kellő használatára. A vak gyermek mindezen épen úgy képes, mint a látó, csak ismételtten be kell vele gyakorolni.

5. Szorgosan kell a vak gyermek testtartása fölött őrködni, mert nem látja, hogy mások hogyan viselik magukat s igen könnyen illetlen szokásokat vesz föl, a melyek később környezetére elviselhetetlenné válnak. Ilyenek, hogy ingatja vagy forgatja fejét, ujjjaival szeméit furkálja, elfintorgatja arcát, karjait himbálja, járasközben fejét és felsőtestét előre hajlítja, ülés közben előre görbedve tartja testét, stb. stb. Mihelyt a gyermek környezete ilyesmiket észrevesz, iparkodjék őt teljes elszántsággal erről leszoktatni; mert ha az ilyesmi egyszer szokásává lett, gyakran évekig tartó iskolázás sem képes rajta javítani.

6. Játsszék a vak gyermek, a mikor csak lehet, látókkal, és velük a szabadban járjon-keljen. Szorgalmasan járjon sétálni és kell neki alkalmat adni kisebb torna-gyakorlatokra is. A mikor esendesen kell ülnie, a kezeibe valami játékszert kell adni, mely főleg a tapintás és hallás érzékére képes hatni, milyenek a labda, bábu, kövecske, építőszekrény, harmonika stb.

7. Hogy a vak gyermek a külső világot megismerje, minden kézhez kerithető tárgyat meg kell vele tapintatni, a termeket és távolságokat meglépetés által, a hosszúságot, szélességet, vastagságot, mélységet araszolás, a kar hosszával, kitapogatás, bot segítségével megmérgetni. Tapintási érzékének különös fejlesztése végett különféle szöveket, fanemeket, növényeket, pénzeket stb. kell vele megtapogattatni.

8. Vegyen vak gyermek (mihelyt csak képes rá) a házi teendőkhöz részt; fűzzön föl gombot vagy gyöngyöt, fejtsen babot, borsót, törjön diót, morzsoljon kukoricát, törülgessen butort, öblögessen edényeket, őröljön kávét, hámozzon burgonyát, szedjen gyümölcsöt, etesse a tyúkokat, galambot, kutyát, maeskát vagy egyéb háziállatokat. Könnyebb kézimunkával, u. m. cérnagombolyítással, fonatkészítéssel, durva kötélfonással is elfoglalhatók.

9. A vak gyermekkel gyakran és sokat kell beszélni; minthogy neki, miután az arcokról nem olvashat, okvetlenül szükséges minél gyakrabban hallania a beszédet. Kérdegetni kell gyakran mindarról, a mit környezetében hall vagy tapint és minél gyakrabban alkalom adandó neki, hogy azokról kérdezősködhessék.

10. Óvakodni kell vak gyermek jelenlétében olyasmiról beszélni, a mi az ill. m és jó erkölcsökbe ütközik, mert a vak gyermek figyelmesebb arra, a mit hall és azt jobban emlékezetében tartja, mint a látó.

11. Vak jelenlétében sohasem szabad szánakozást kifejezni vaksága fölött s megengedni, hogy azt más is tehesse. Mert az ilyen részvétnyilatkozatok csak elkedvetleníthetik és leverhetik. Iparkodni kell inkább fölvidítani és vidám tevékenységre serkenteni, hogy kedvvel és bátorsággal törekedjék előre, hogy a

maga számára az életben önálló állást kiküzdeni és idegen vigaszt és idegen segínyt nélkülözni képes legyen.

12. Gyakran kell alkalmat adni a vaknak emlékezőtehetsége gyakorlására, mert a jó emlékezőtehetség neki később kitűnő szolgálatokat fog tenni. Tanuljon be könyv nélkül j. les. mondásokat, apró költeményeket és elbeszéléseket, a mit leggyakrabban nagy élvezettel fog tenni, ebben segítségére kell lenni.

13. A vak gyermeket épen olyan jókor lehet és kell a vallásosságra és erkölcsösségre nevelni, mint a látót.

(Folytatjuk.)

HIREK.

A Magyar Dalkör választmánya

F. hó 8-án ülést tartott, melyen számos tag vett részt. Az ülés a következő lefolyású volt: *Mihalik* Sándor alelnök az elnök távolléte miatt megnyitván az értekezletet, sajnálattal jelentette, hogy a dalkör két buzgó tisztviselője, nevezetesen *Fekete* Károly titkár és *Szijártó* Ferenc szer- és pénztáros Orsováról való eltávozásuk miatt az egyleti tisztségekről való lelépésüket bejelentették. Az eltávozó tisztviselő helyébe szükséges, hogy ideiglenesen, a közgyűlésen történő választásig, új tisztviselőket válasszon meg a választmány. Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel megválasztja ideiglenes titkárnak *Lázár* Gyulát, szer- és pénztárosnak *Fazekas* Józsefet. Egyszermind a pénztár, szertár és irattár átvételére kiküld egy két tagból álló bizottságot: *Koch* Mihály és *Würsching* Fri-gyes személyében. Az átadás-átvétel megtörténte után új választmányi gyűlés lesz hivatva a bizottság jelentése alapján a távozó tisztviselőknél a fölmentvényt megadni.

Elhatározatott továbbá, hogy a dalkör ez ideig működési programjának megállapítása végett a működő tagokkal közös ülést fog tartani. Erre a tagokat és a belépni kívánókat az elnök köröző ívvel és az „Orsovai Hirlap” útján összehívja. Ezen ülés, mint az a mai lapban közzé tett felhívásból látszik, október 14-én este 6 órakor lesz a dalkör helyiségében.

Tengeri hajók közlekedése Orsováig. *Solymássy* Ödön tengerhajózási főfelügyelő, a m. kir. kereskedelmi miniszteriumban a tengerhajózási szakosztálynak vezetője e hó 7-én az Aldunáról városunkon keresztül Budapestre utazott. *Solymássy* hosszabb időt töltött a Balkánon, s ezen itt tartozkodása állítólag azon tervvel függ össze, hogy a „*Magyar tengerhajózási társulat*” *Kelet* nevű modern tengeri gőzöse, amelyet a múlt évben fölrobbant „*Vaskapu*” gőzös helyett a legújabbán építettek, 1905 március havában feljöjjön az Aldunán Orsováig. Ezen hír többféle kombinációra ad okot, Az egyik szerint a keleti tengerhajózási társulat Konstantinápoly és Orsova között direkt személy- és áruforgalmi összeköttetést akar létesíteni.

A másik verzió szerint a *Kelet* csak próba-út képen jönne fel és ha ez útja sikerül, ezen a hajón hoznák haza II. Rákóczi és a többi bujdosó hamvait.

Bármely verzió volna is igaz, reánk orsovaiakra egyaránt örvendetesek. Az elsőtől Orsova kereskedelmének föllendülését várhatnók, s különösen az átrako-

dások vennének igénybe sok munkás kezét. Ha pedig a második verzió igaz, s Rákóczit kifejezett óhajunk szerint csakugyan városunkon keresztül hoznák haza, úgy már eleve meg kell tennünk minden előkészületet, hogy a nagy fejedelmet méltóképen fogadhassuk.

Pártoljuk a hazai ipart. Sajnos, e jelzót ma már a legtöbb ember nem tekinti egyébnek, mint frázisnak. Annyit-annyit hangoztatták, hogy még mielőtt célt értek volna vele, elkoptatták. Pedig e jelmondatnak mély értelme van ám, azt jelenti: pártoljuk a magyar munkásokat; azt jelenti, hogy valahányszor egy-egy idegen portékát veszünk, annyiszor ragadunk ki a magyar munkás gyermekének kezéből egy-egy darab kenyeret, amely úgyis fekete. Ha pedig magyar iparcikket vásárolunk, gondolkunk mindig arra, hogy egy-egy magyar munkás családot támogattunk, segítézzünk. Mert ez ám az igazi segítézés, nem pedig az önértéket sértő alamizna osztogatás. Ha e hazában mindenki magyar ipartermékeket vásárolna, hej de kevés tenni valója volna annak a sok jótékony egyesületnek! Hazánk ipara pedig minden téren szép fejlődésnek indul, majdnem minden szakmára képzett iparosaink állanak rendelkezésünkre. Csakhogy hiába nevelünk mi szakértő, intelligens iparosokat, ha a magyar ipar termékeit nem sikerül az osztrák gyárak kiméletlen és nem ritkán tisztességtelen versenyé ellen megvédeni! Harcot kell tehát indítanunk az idegen, főként az osztrák gyártmányok ellen, s azokat az ipartermékeket, amelyekből hazánk is jót produkál, irgalmatlanul száműzzük. Így pl. látjuk, hogy Orsován mennyire el van terjedve az osztrák, különösen a Schichtszappan, pedig van nekünk Temesvárott 3 év óta gyárunk: *Krohn és trsa*, mely kitűnő mosó- és pipereszappanokat állít elő. E gyárat a közel multban a „*Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egyesület*” (melynek az orsovai közművelődési egyesület fiókja), szintén pártfogásába vette s jogot adott neki, hogy „*Dmke*” jelzéssel ellátott szappanokat 10, 20 és 30 filléres darabokban forgalomba hozzon. Mi felhívjuk tehát a t. közönség figyelmét e körülményre s kérjük, hogy kereskedőinktől magyar szappant kérjenek, annyival inkább, mert e szappan jó és olcsó. Az új *Dmke* szappanok november hó közepén kerülnek forgalomba, egyéb szappanok már most is kaphatók.

Kántor választás. F. hó 12-én 11 órakor volt a kántor választás, melyet a pályázók próba éneke és játéka előzött meg. Főtiszt. *Halmay* Károly plébános a megválasztandó kántor zenei képességeinek felül bírálására az egyház-tanácsn kívül — nagyon helyesen — számos zenész embert hívott meg, akik véleménye alapján az egyház-tanács döntött. A kántori állásra négyen pályáztak, ezek közül kettőnek iratai nem voltak kielégítőek, előre visszaküldettek, kettő pedig a próba-éneklésre behivatott. Csak egy: *Mihalovics* József nagyratrosi kántor-tanító jelent meg. Minthogy azonban ennek zenei tudása nem volt megfelelő, kérelmével elutasították. A pályázók között van egy bpesti kántor is, aki utiköltség hiányában marad el a versenytől. Mint-hogy e pályázó igen jó bizonyítványokkal rendelkezik, a tanács elhatározta, hogy az utiköltséget neki megküldi, s a próba-énekre lehozatja. Nagyon helyes

határozat ez, mert hangsúlyozzuk, hogy Orsovára nem akár milyen falusi kántor, de jó zenész ember kell.

Barbarizmus. Régen megfigyeljük már, hogy Orsován, ha egy régi házat renoválnak, nem sokáig gyönyörködhetünk benne, mert rendszerint a befejezés utáni éjjel ismeretlen tettesek annak külső díszítésében elszomorító vandalizmust visznek végbe. Leginkább az ablakpárkányoknak esnek neki, azt irgalmatlanul leverik, a szép festést pedig bekenik. A szegény háztulajdonos vérző szívvel látja reggel házának megromlását, berondítását. Tessék csak végig sétálni a Széchenyi- és Korona-utakon, de akár más utcákon is, s alig fognak találni házat, mely a durvaság nyomait, a barbárkezek munkáját ne viselné magán. Igazán nem tudjuk elképzelni egy ilyen vandál tettere képes embernek a lelkét. Mily durva, sívár, mily sötét és rosszakaratú lehet az! Mennyire hiányzik belőle a szép iránti érzék! Hiszen örvendünk kellene, ha Orsován egy új ház épül, s a város külső csínban nyer. Törekednünk kellene arra, hogy bennünket minden oldalról szép, kedves tárgyak, tiszta házak és utcák vegyenek körül, mert csak derűs környezetben találja meg lelkünk a derűt s a jó hangulatot, s mindezek kísérőjét a kitartó munkakedvet. Nagyon helyesen eslekednék a rendőrség, ha e barbártett elkövetőire is kiterjesztené figyelmét.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:
Október hó.
5. 268 Radujevácz Budapest buza 3005 q

Október hó.

6525 Calafat	"	"	4054 q
188 Cetate	"	"	3344 q
65181 Rahova	"	"	4970 q
65144 T.Szeverin	"	"	5086 q
8. 65221 Calafat	"	"	5130 q
255 Gírlamére	"	"	3000 q
65246 Calafat	"	"	6000 q
45 "	"	"	4000 q

Magy-Folyam-T-R-Társaság szállítása:

Október hó.			
5. 632 Rustsuk Szemendria tengeri			4034 q
6. 657 Ostrov-Kozlodui Bpest			5171 q

Román hajózás szállítása:

Október hó.			
9. 633 Corábia Passau buza			5000 q
628 " Budapest			5601 q
775 " Passau			7000 q

Haszonbérleti hirdetemény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal közhírré teszi: miszerint a zsupaneki határhoz tartozó kincstári u. n. Semleges területből kihasított 23208 m²-nyi térségnek — mely a Dunától a Korona kápolnához vezető faszor baloldalán fekszik — 1905. évi január hó 1-től, 1907. évi december hó 31-ig terjedő három év tartamára leendő bérbeadása céljából folyó évi október hó 31-én délelőtt 9 órakor az erdőhivatalnál írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos szóbeli árverés fog tartatni, melyen részt venni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árverési, valamint a szerződési feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos időben megtekinthetők és hogy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kikiáltott évi bér: 130 korona.

Leteendő bánatpénz: 13 korona.

Orsován, 1904. évi október hó 10.

M. kir. erdőhivatal.

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 kgr. sulyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérieg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

HANDL JÓZSEF

könyvnyomdája

ajánlja mindennemű

nyomtatvány készletét.